

شناخت ژنتیکی دامهای بومی استان سیستان و بلوچستان

*آدم ترکمن ذهی

چکیده:

۱- گاو سیستانی: توصیف کروموزومی و کاریوتیپ

این تحقیق، در قالب یک پروژه کارشناسی ارشد، به بررسی سیتوژنتیکی و توصیف کروموزومی نژاد گاو سیستانی می‌پردازد.

علاوه بر تهیه کاریوتیپ و توصیف کروموزومی نژاد گاو سیستانی که برای اولین بار در کشور انجام می‌پذیرد، جمعیت گاو سیستانی، با استفاده از روش‌های رنگ آمیزی و نواریندی کروموزومی (Chromosome Banding)، برای وجود ناهنجاریهای کروموزومی، بویزه جابجایی‌های نوی رابرتسونی (Robertsonian Rearrangements) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت.

۲- گاو دشتیاری: خصوصیات جمعیتی و نژادی

گاو دشتیاری یکی از دو نژاد مهم گاو بومی در استان سیستان و بلوچستان می‌باشد که با جمعیتی در حدود ۸۷۰۰۰ رأس عددتاً در قسمت جنوب استان (منطقه بلوچستان) پراکنده است.

متاسفانه، بدليل سیاست‌های نامناسب دامپروری در گذشته، که اساساً در جهت بی‌توجهی نسبت به نژادهای بومی و با هدف درازمدت قلع و قمع کردن آنها، جایگزینی توسط نژادهای خارجی، طراحی شده بودند، این نژاد نیز، همانند بسیاری از نژادهای بومی دیگر، کاملاً ناشناخته باقی مانده است. آنچه، البته، در ارتباط با این نژاد مایه خوشوقتی است مخصوصاً نژاد از طرحهای تلاقی جایگزینی (Grading-up) گذشته، احتمالاً بدليل دور افتادگی منطقه و عدم دسترسی آسان به این نژاد، می‌باشد.

مطالعه سطح نسبتاً گسترده و وسیعی از منطقه زیست نژاد دشتیاری را در برگرفته و حتی المقدور کوشش شده است تا همه اکوتیپ‌های این جمعیت مورد مطالعه قرار گیرند. بررسی ۲۰۰۰ رأس گاو ماده و ۴۱۹ رأس گاو نر، از نزدیک، از ۴۱۹ روستای پراکنده در سطح منطقه، اطلاعات ذیقیمتی از خصوصیات جمعیتی و نژادی گاو دشتیاری ارائه می‌نماید که اهم آن در این مقاله ارائه خواهد شد.